

[Poul Dam.]

relativt kort varsel. Jeg tror altså heller ikke, det går sådan, for jeg tror simpelt hen ikke, folketinget kan blive færdig med loven.

Efter dette nogle principielle betragtninger om selve lovforslaget som sådant. Det er jo en meget smuk lov, den er meget velformet, glat og nydelig. Problemerne er smukt indsukrede, og det kan man da i høj grad beundre — navnlig hvis man har tilstrækkelig skarpe tænder til at bide igennem sukkeret og blive klar over, hvad det er for nogle bitre sager, der ligger indenunder.

Noget af det glatte er, at man nu siger, vi skal have en ensartet lovgivning om alle disse private skoler. Det lyder så vidunderligt. Men hvad fæles er der egentlig ved disse private skoler, andet end at de alle sammen får statstilskud? Man kan dele dem på alle mulige måder. Man kan dele dem efter elevernes alder, man kan dele dem efter, om det er skoler, der svarer til skoler, der i øvrigt er offentlige — altså kommunale skoler og statsskoler — om det er eksamensskoler eller det er eksamensfri skoler, alle mulige opdelinger, som i virkeligheden siger, at der er tale om skoler med væsensforskellige formål og væsensforskellige formål, som også får betydning for det pædagogiske og administrative arbejde i forbindelse med skolerne. Man kan ikke uden videre slå det hele sammen.

Nu ved jeg godt, det heller ikke er meningen. Det er jo meningen, man skal have lige så forskellige regler for de forskellige skoler, som man har haft hidtil; de skal bare fastsættes administrativt. Når man sammenligner regnskaberne for de forskellige skoler, så skal der foretages forskellige slags begrænsninger de forskellige steder, men det skal foretages administrativt. Jeg har med rørelse læst en passus i bemærkningerne til § 3, hvor der siges:

„Det er hensigten at lade tilskudsgrundlaget omfatte de skolerelevante faktiske udgifter, dog med visse undtagelser og begrænsninger . . .“.

Det er dem, vi aldrig får noget helt nøjagtigt at vide om. Hvis man har hørt nogle rygter — og dem skal man ikke tro på, men på den anden side heller ikke helt mistro — så kan man blive en lille smule bange.

Videre står der:

„Man har ikke ment, at de ret detaljerede bestemmelser herom hører hjemme i lovens tekst, hvilket også vil vanskeliggøre en mere smidig administration, men har foreslået, at reglerne fastsættes administrativt af undervisningsministeren . . .“.

Se, dette forstår jeg sådan, at ministeriet mener, at det er sværere at arbejde med reglerne, hvis det er nogle, folketinget har lavet. Det er nemmere at lave reglerne i ministeriet, så kan man nemlig lave dem om, når man har lyst. Det er måske forståeligt, at det er lidt svært fra denne talerstol at være helt enig i det synspunkt. Jeg tror nok, at vi skal have besked meget nøje om en række af disse begrænsninger og en række af disse særlige retningslinjer, før man kan købe katten i sækken, således som det gøres på en række punkter i dette lovforslag.

Lad mig videre sige om hele området, om denne ensartethed, denne glathed, at der er vel et meget væsentligt grundsynspunkt at anlægge på de skoler, der opfylder samme formål som visse offentlige skoler, altså først og fremmest skoler af typen private gymnasier. Her er skolernes formål, arbejdsform og en lang række andre ting klart defineret af lovgivningsmagten og administrationen. Hvad er egentlig motiveringen for at have disse som private — noget, som jo ikke kan undgå at betyde skoleafgift? Hvis man beholder dem som private, giver man dem en frihed, som måske undertiden kan komme i konflikt med hensynet til, at eksamener skal være af samme kvalitet ved alle de forskellige skoler, som i øvrigt skulle være ligestillede.

For den anden gruppe, de skoler, der ikke har tilsvarende offentlige former, og som er eksamensfri, er spørgsmålet jo — et spørgsmål, som jeg slet ikke skal besvare på dette